

چرا سید حسین نصر رئیس دفتر ملکه پهلوی شد!

۶ بهمن ۱۳۹۴ ساعت ۲۰:۳۷

یک استاد دانشگاه گفت: دلیل پذیرفتن مسئولیت حسین نصر در به واسطه اشتباه محاسباتی است که او داشته و فروپاشی رژیم متکی به ارتش شاهنشاهی را امری محال فرض می‌کرد.

دهمین نشست تخصصی تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی ایران ۱۳۴۲-۵۷ در تالار سوره برگزار شد. مرتضی میرداد استاد دانشگاه و پژوهشگر در این همایش با عنوان نقد کتاب حکمت و سیاست خاطرات دکتر سیدحسین نصر اظهار داشت: خاطرات از جمله منابع مهم و تأثیرگذار تحقیقات تاریخی به حساب می‌آیند اما به دلیل احتمال دخالت اغراض شخصی و سیاسی گزارش‌های یک طرفه‌ای که عمدتاً بر رعایت منافع فردی و اجتماعی راوی مبتنی هستند به لحاظ ارزش تاریخی در رتبه پایین‌تری از اسناد قرار می‌گیرند و حتی برخی از این خاطرات حاوی اکاذیبی هستند که باعث اشتباهات تاریخی می‌گردند.

وی افزود: اما در عین حال همین خاطرات علاوه بر ابهام‌زدایی از برخی اطلاعات و اسناد تاریخ گاه چنان گزارش‌ها و اخبار بدیعی و تازه‌ای در اختیار پژوهشگران قرار می‌دهد که ارزش آنها به سطح ارزش اسناد و مدارک دست اول ارتقا پیدا می‌کند.

وی با اشاره به کتاب خاطرات دکتر سید حسین نصر که جلد اول مجموعه تاریخ شفاهی و تفسیری ایران معاصر را روایت می‌کند، گفت: نصر از ورود به ایران، ابتدا با حضور در جلسات درس فلسفه و عرفان اسلامی آیت‌الله سید محمد کاظم عصار و سپس علامه طباطبایی به تکمیل آموزه‌های خود در حوزه فلسفه و عرفان اسلامی پرداخت. نصر در اوایل ۱۹۷۰ میلادی به عضویت موسسه بین‌المللی فلسفه واقع در پاریس درآمد و به دنبال آن در ۱۳۵۳ شمسی به تأسیس انجمن شاهنشاهی فلسفه تحت حمایت فرح دیبا پرداخت و همزمان با اوج‌گیری نهضت انقلابی مردم ایران و مقارن روی کار آمدن دولت شریف امامی در شهر یور ۱۳۵۷ دکتر نصر به سمت رئیس دفتر فرح منصوب شد و تا هنگام سقوط رژیم پهلوی در این سمت باقی ماند.

میرداد ادامه داد: نصر در کتاب خاطراتش روایتی از چگونگی پذیرش مسئولیت ریاست دفتر ملکه پهلوی را ارائه داده است و مدعی شد که برای پذیرش این مسئولیت با آقای مطهری تماس گرفت و یکبار با ایشان صحبت کرد که آقای مطهری مطرح کردند که چقدر مهم است که افراد مسلمان و مورد اعتماد مردم و پاک و درست و با درایت سنگرهای مهم را در دست بگیرند. البته فرزندان آیت‌الله مطهری گفته نصر را تکذیب کردند حتی مجتبی مطهری فرزند ارشد ایشان نقد می‌کرد که در یک بعد از ظهر وقتی استاد مطهری عکس دکتر نصر را در صفحه اول کیهان دیدند در حالی که به مناسبت این سمت در مقابل شهربانو خم شدند جمله‌ای

گفتند حاکی از شکایت ایشان از دکتر نصر.

وی افزود: دلیل پذیرفتن مسئولیت دکتر نصر به واسطه اشتباه محاسباتی است که او داشته و فروپاشی رژیم متکی به ارتش شاهنشاهی را امری محال فرض می‌کرد او در صفحه ۳۲۹ خاطراتش به این مطلب صراحتاً اشاره کرد و می‌گوید چیزی که من احتمال نمی‌دادم این بود که یک مملکتی با یک ارتش ۵۵۰ هزار نفری، آن جوری بشود که آن ارتش از بین برود به همین جهت مثل خیلی‌ها فکر می‌کردم که مثلاً مشکل‌ترین اتفاقی که ممکن است پیش بیاید مثل آخر دوره قاجار است که سلسله قاجاریه رفت و رضاشاه آمد.

این استاد دانشگاه انتخاب نصر آنگونه که وی در خاطراتش بدان اشاره کرده بدون هیچ پیش‌زمینه و تنها به واسطه نزدیکی فرح دیبا با وی و همچنین به دلیل سوابق خدمتی او اتفاق افتاده است. شاه از سال ۱۳۲۰ که به حکومت رسید تا اواخر دوران سلطنتش همواره به توصیه دولت‌های غربی تمرکز خود را برای جلوگیری از نفوذ کمونیست در ایران محکوم ساخته بود. و بر این باور بود تنها این جریان می‌تواند با یک حرکت حساب شده و منظم در جهت سرنگونی رژیم اقدام کند. اما محمدرضا سال‌ها به اعتراضات علما، مذهب‌یون و مردم به چشم یک اعتراض فرعی نگاه می‌کرد. به تدریج دریافتند تنها نیرویی که می‌تواند بنیان رژیم پهلوی را دچار فروپاشی کند جریانات مذهبی است.

وی در پایان خاطر نشان کرد: از این رو شاه در شهریور ۱۳۵۷ به دستور آمریکا به فکر دستور دولتی افتاد که بتواند نیروهای مذهبی را راضی نگه دارد. بدین شکل جعفر شریف امامی که خود را یک روحانی‌زاده معرفی می‌کرد به عنوان نخست‌وزیر دولت آشتی ملی در ۵ شهریور ۱۳۵۷ به روی کار آورد از سویی دیگر شاه بر اساس سناریوی از پیش تعیین شده خود می‌بایست وجاهت دربار را بازسازی می‌کرد از این رو ابتدا رئیس دفتر ملکه و پس از دو ماه امیرعباس هویدا وزیر دربارش را تغییر داد.

منبع: فارس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۲۴۴۸/چرا-حسین-سید-چرا>